

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 219/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou IURISTICO s. r. o., Cimborkova 13, Košice, v mene ktorej koná advokátka Mgr. Michaela Gočová, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9Cdo 53/2021 zo 29. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 8. decembra 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a vrátiť vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol žalobcom v konaní vedenom Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 42Cpr 93/2017 o zaplatenie sumy 189 000 eur s príslušenstvom z titulu diskriminačného odmeňovania zamestnávateľom ako rozdiel mzdy vo vzťahu k práci rovnakej hodnoty iných viceprezidentov obchodnej spoločnosti. Okresný súd žalobu sťažovateľa zamietol rozsudkom z 11. novembra 2019 s odôvodnením, že sťažovateľ uniesol dôkazné bremeno, keď tvrdené skutočnosti (rovnaký stupeň požadovaného vzdelania, zložitosť predmetu práce, okruh riadených zamestnancov, porovnateľná zodpovednosť, rovnaké pracovné podmienky viceprezidentov a porovnateľné dosahované výsledky) sa „prima facie“ javia tak, že požiadavka rovnakého odmeňovania viceprezidentov žalovaného z dôvodu výkonu porovnateľnej práce nebola dodržaná. Aj bez tvrdenia diferenciačného kritéria tak v zmysle zásad antidiskriminačného zákona prechádza dôkazné bremeno na žalovaného, ktorý bol povinný

preukázať, že zásadu rovnakého zaobchádzania neporušil. Žalovaný v konaní tvrdil, že práca ostatných viceprezidentov nie je rovnakej hodnoty ako práca žalobcu. Všetci viceprezidenti boli odmeňovaní zmluvnou mzdou, ktorá bola individuálne dojednaná s každým viceprezidentom a každoročne dochádzalo k jej prehodnocovaniu. Výška mzdy reflektovala zodpovednosť zamestnanca, jeho skúsenosti, odpracované roky a dohodu zmluvných strán v rámci stanoveného rozpätia. Okresný súd vyhodnotil sťažovateľovu prácu z rôznych hľadísk, najmä jej povahy, zložitosti a zodpovednosti. Okresný súd uviedol, že: „Z dokazovania vyplynulo, že povaha výkonu činností porovnávaných viceprezidentov je rôzna z dôvodu, že činnosť žalobcu bola zameraná viac do vnútra podniku (odpady, čistota vôd, emisie, technické inšpekcie) a v určitej miere navonok (nákup energií, Memorandum). Zatiaľ, čo prevažujúca časť pracovnej náplne Viceprezidenta pre vonkajšie vzťahy, riadenie a rozvoj podnikania bola zameraná navonok (vo vzťahu k mestu, kraju, vláde, EÚ) a čiastočne aj do vnútra spoločnosti (krízový manažment)... Výsledky práce a výkonnosť sú iba jedným z faktorov tohto posúdenia...“. Okresný súd dospel k záveru, že práca viceprezidentov žalovaného nie je prácou rovnakej hodnoty, a preto ich rozdielne odmeňovanie nie je diskriminačné. Dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných vzťahoch neznamena, že každé odlišné zaobchádzanie so zamestnancom predstavuje diskrimináciu a je v rozpore s komunitárnym právom, ak jeho príčinou je oprávnený a objektívny dôvod. V prejednávanej veci je takýmto dôvodom rozdielnosť povahy práce viceprezidentov, ktorú súd vidí v rôznych požiadavkách zamestnávateľa na stupeň dosiahnutých znalostí, dĺžku pracovných skúseností, rôzny obsah pracovnej náplne a jej zameranie, rozdielny okruh i stupeň zodpovednosti. Aj keď pracovné podmienky a dosahované výsledky boli u jednotlivých viceprezidentov rovnocenné, súd pre rozdielnu obsahovú náplň právomoci a zodpovednosti viceprezidentov, ktorá si vyžaduje rozdielne znalosti a zručnosti, nevyhodnotil ich prácu ako prácu rovnakej hodnoty.

3. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. b), c), e), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 5CoPr 1/2020 z 10. septembra 2020, tak že rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdil. V odôvodnení uviedol, že napadnutý rozsudok nie je zaťažovaný vadou nedostatku dôvodov a obsahuje všetky zákonné náležitosti rozsudku, nevykonanie ďalších navrhovaných dôkazov okresný súd riadne odôvodnil, skutkové zistenia zodpovedajú vykonaným dôkazom, okresný súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaného dokazovania vyplývajú. Ani uplatnený dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci krajský súd nepovažoval za dôvodný. Na zdôraznenie správnosti právneho posúdenia doplnil, že rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-17/05, v zmysle ktorého dôvodným kritériom pre rozdielne odmeňovanie je aj počet odpracovaných rokov a s tým súvisiaca získaná skúsenosť umožňujúca lepšie zvládanie pracovných úloh, ktoré nie je potrebné špeciálne odôvodňovať zo strany zamestnávateľa. Poukázal na to, že v prípade sťažovateľa išlo o mzdu individuálne dojednanú konsenzom zmluvných strán, a preto prípadný zásah zo strany súdu by predstavoval zásah do zmluvnej voľnosti strán. Sťažovateľ ju pri uzatvorení nepovažoval za diskriminačnú a jej platnosť nenamietal. Odvolateľ namietal, že okresný súd pre posúdenie rovnakej hodnoty práce vyžaduje rovnakú prácu. K tomu odvolací súd konštatoval, že z dokazovania vyplýva, že odvolateľ nevykonával prácu rovnakej hodnoty s poukazom na rozdielnosť prínosu jednotlivých odvetví riadenia pre zamestnávateľa (výroba, odbyt, energetika atď.), ktoré nemohli dosahovať rovnaké výsledky. Výška mzdy sa odvíja aj od aktuálnej situácie

na trhu práce, osoby zamestnanca a pracovného prostredia, z ktorého prichádza. Krajský súd dospel k záveru, že u zamestnávateľa nie je porovnateľný zamestnanec so žalobcom.

4. Sťažovateľ podal dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, keď v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia súd neposudzoval kritéria podľa § 119a ods. 2 Zákonníka práce, čím mu odňal možnosť konať pred súdom, ako aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, namietajúc nesprávne právne závery v otázke posúdenia zásady rovnakého odmeňovania podľa § 119a ods. 2 Zákonníka práce, keď súdy posudzovali totožnosť prác a agendy, a nie rovnakú hodnotu práce. Tvrdil teda, že rozhodnutie záviselo od vyriešenia otázky, či rovnaké odmeňovanie možno aplikovať len v prípade, ak porovnávaní zamestnanci vykonávajú totožnú prácu a zodpovedajú za totožnú agendu, resp. vykonávajú rovnaký druh práce, a teda či len takíto zamestnanci sú v porovnateľnej situácii a ich práca je porovnateľnej hodnoty. Uviedol, že súdy mylne považovali za porovnateľnú situáciu a rovnakú hodnotu práce len totožnosť práce a z dôvodu rozdielnosti agend sťažovateľovi neposkytli ochranu. Sťažovateľ bol toho názoru, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k oprávnenosti rozdielného odmeňovania a diskriminačnému správaniu.

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie ako procesne neprípustné, pretože sťažovateľom vymedzený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP smeruje k nesprávne právnemu posúdeniu veci, čo nie je možné subsumovať pod § 420 CSP, ale len pod § 421 CSP. Najvyšší súd ďalej uviedol, že skutkovým stavom je viazaný tak, ako bol zistený odvolacím súdom, avšak právne posúdenie obráteného dôkazného bremena považoval za správne. Súdy nižších inštancií proces dokazovania zamerali na posúdenie unesenia dôkazného bremena žalovaného vo vzťahu k jeho tvrdeniu, že k diskriminačnému zaobchádzaniu nedošlo. Sťažovateľ nedôvodne namieta nesprávne rozloženie dôkazného bremena, pretože dôvodom jeho neúspechu bolo unesenie dôkazného bremena protistranou. Súdy zároveň vyhodnotili vykonané dôkazy v súlade so zásadami pre hodnotenie dôkazov a toto hodnotenie náležite odôvodnili. Dovolací súd nezistil také vady v procesnom postupe súdov nižšej inštancie, ktoré by boli popretím podstaty a zmyslu aplikovaných právnych predpisov a kolidovali s právom sťažovateľa na spravodlivý proces. Z uvedených dôvodov najvyšší súd konštatoval, že existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP nezistil.

6. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP najvyšší súd uviedol, že žalobca nevyvedol kľúčovú právnu otázku zákonným spôsobom, pretože predložená právna otázka nebola tá, na ktorej bolo založené rozhodnutie. Sťažovateľ tvrdil, že rozhodnutie bolo založené na vyriešení otázky, či zamestnancami v porovnateľnej situácii môžu byť len zamestnanci vykonávajúci rovnakú prácu z hľadiska agendy a pracovnej náplne. Najvyšší súd uviedol, že *„právny záver odvolacieho súdu, pre ktorý bolo potrebné žalobu zamietnuť, spočíval v tom, že nebolo preukázané diskriminačné konanie žalovaného ako zamestnávateľa... Rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo založené na právnom názore, že zásadu rovnakého odmeňovania možno aplikovať len v prípade, ak porovnávaní zamestnanci vykonávajú pre zamestnávateľa totožnú prácu zodpovedajúcu totožnej agende..., nakoľko len v takom prípade ide o zamestnancov v porovnateľnej situácii a prácu rovnakej hodnoty.“* Práve naopak, najvyšší súd ustálil, že súdy dôsledne vychádzali zo znenia § 119a ods. 2 Zákonníka práce a hodnotili, či ide o prácu rovnakej alebo porovnateľnej zložitosti, zodpovednosti a namáhavosti vykonávanú v rovnakých alebo porovnateľných podmienkach pri dosahovaní porovnateľnej výkonnosti a výsledkov. Súdy nižších inštancií nekonštatovali, že je nevyhnutné, aby išlo o zamestnancov vykonávajúcich totožnú prácu

a zodpovedajúcich za totožnú agendu. Argumentáciu krajského súdu uvedenú v bode 24.2 dovolaním napadnutého rozsudku najvyšší súd považoval ako príklad a nadbytočnú z dôvodu odlišnosti manuálnej práce a práce viceprezidenta obchodnej spoločnosti. Ťažiskovo sú však rozhodnutia nižších súdov založené na posúdení, či ide o prácu rovnakej hodnoty.

II.

Sťažostná argumentácia

7. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namieta, že najvyšší súd odmietol jeho dovolanie pre neprípustnosť napriek tomu, že boli splnené zákonom stanovené podmienky prípustnosti dovolania, v dôsledku čoho dovolací súd svojvoľne obmedzil jeho právo na prístup k súdnej ochrane a napadnuté uznesenie riadne neodôvodnil a rozhodnutie vykazuje známky arbitrárnosti. Sťažovateľ je presvedčený, že vymedzená právna otázka spĺňa náležitosti požadované § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd nedôvodne konštatuje opak a z napadnutého uznesenia dovolacieho súdu zároveň nevyplývajú konkrétne dôvody, pre ktoré považuje otázku za nedostatočne vymedzenú vo vzťahu k § 432 ods. 2 CSP. Dovolací súd v bode 27 formuluje teoretické východiská relevantného vymedzenia právnej otázky, následne však úplne absentuje konkrétna aplikácia týchto východísk v jeho veci. V uvedenom vidí sťažovateľ arbitrárnosť konštatovania, že dovolacia právna otázka nebola vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 432 ods. 2 CSP. Nevymedzenie podstatnej právnej otázky a súčasná konštatácia, že vymedzená právna otázka nebola kľúčovou pre rozhodnutie odvolacieho súdu, si navzájom protirečia. Odôvodnenie dovolacieho súdu je teda v tejto časti nekonzistentné a protirečivé.

8. So záverom, že nešlo o kľúčovú právnu otázku, sťažovateľ nesúhlasí, pretože záver súdov je založený na právnej úvahe spočívajúcej v tom, že nemohlo ísť o diskriminačné konanie, pretože zodpovedal za inú agendu ako primárny referenčný zamestnanec a ostatní viceprezidenti. Toto hodnotenie sa vyskytuje na viacerých miestach odôvodnení rozhodnutí okresného a krajského súdu, ktoré odcitoval. Záver dovolacieho súdu, že nejde o otázku, na ktorej spočívalo rozhodnutie, je teda zjavne nesprávny. Rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu je postavené práve na nesprávnom vyriešení vymedzenej právnej otázky. Nie je pritom rozhodujúce, či súdy túto právnu otázku výslovne pomenovali vo svojich rozhodnutiach. Podstatnou je skutočnosť, že sa fakticky touto právnu úvahou vo svojich rozhodnutiach správali, čo následne celkom zjavne vyplýva z odôvodnení ich rozhodnutí. Práve od správneho vyriešenia tejto kľúčovej právnej otázky záviselo správne rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, avšak súdy túto právnu otázku vyriešili nesprávne. Vymedzená právna otázka nebola ustáleným spôsobom v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu dosiaľ ustálená, a tak sťažovateľ zastával názor, že boli splnené podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP a dovolací súd mal pristúpiť k meritórnemu prieskumu.

9. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP sťažovateľ uviedol, že súdy, vychádzajúc z toho, že o prácu rovnakej hodnoty a zamestnancov v porovnateľnej situácii ide len v prípade, ak zamestnanci zodpovedajú za tú istú agendu, odmietli posúdiť ním uplatnený nárok z hľadiska zákonom stanovených kritérií vyplývajúcich z § 119a Zákonníka práce, predovšetkým z hľadiska porovnateľnej zložitosti, zodpovednosti a namáhavosti práce. Súdy po zistení, že každý z viceprezidentov zodpovedal za inú oblasť, ďalej jeho nárok neposudzovali, hoci si v žalobe

neuplatňoval nárok na rovnaké odmeňovanie z titulu výkonu rovnakej práce ako ostatní viceprezidenti, ale z titulu práce rovnakej hodnoty, akú mala práca lepšie odmeňovaných viceprezidentov, predovšetkým primárneho referenčného zamestnanca. Takýto postup súdov, pri ktorom sa odmietli zaoberať sťažovateľom uplatneným nárokom a predčasne dospeli k záveru o danosti dôvodov na zamietnutie žaloby, predstavuje odopretie práva na prístup k súdu, ktoré je súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. V tom videl sťažovateľ danosť dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

Zároveň sťažovateľ v dovolaní namietal porušenie zásad dokazovania vo vzťahu k obrátenému dôkaznému bremenu. Na to, aby žalovaný uniesol dôkazné bremeno, musel v konaní preukázať, že priepastný rozdiel medzi mzdami sťažovateľa a primárneho referenčného zamestnanca (vo výške cca 7 000 eur/mesačne) bol zdôvodniteľný na základe danosti určitých objektívnych kritérií. Žalovaný však v konaní žiadne takéto skutočnosti nepreukázal. Žalovaný preukázal len to, že zodpovedal za inú agendu ako referenčný zamestnanec. Keďže žalovaný neposkytol súdu dostatočné vysvetlenie rozdielu miezd, vzhľadom na obrátené dôkazné bremeno sa malo dôjsť k záveru, že nerovné zaobchádzanie bolo v tomto prípade preukázané. Súdny oboch inšancií však napriek neuneseniu dôkazného bremena zo strany žalovaného skonštatovali, že žalovaný preukázal súdu, že z jeho strany nedošlo pri mojom odmeňovaní k diskriminácii, čo viedlo k nepriznaniu nároku sťažovateľa. V tomto sťažovateľ vzhliadol také zdeformovanie procesných pravidiel, ktoré popiera podstatu práva na spravodlivé súdne konanie, aj preto bol daný dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

III.

Predbežné prerokovanie sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané odmietnutie dovolania, ktoré podľa sťažovateľa spĺňa zákonné predpoklady jeho meritórneho prejednávania. Sťažovateľ považuje za nesprávne vyhodnotenú neexistenciu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP z dôvodu odopretia prístupu k súdu na strane súdov nižších stupňov, ktoré sa jeho uplatneným nárokom vôbec nezaoberali, ako aj z dôvodu porušenia pravidiel dokazovania a rozloženia dôkazného bremena. Právnu otázku považuje za formulovanú v súlade s požiadavkami procesného práva a zároveň za takú, na ktorej spočívalo rozhodnutie súdov.

11. Ústavný súd pripomína, že nie je súdom vyššej inšancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

12. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu viazaného procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu, vo veci konať a rozhodnúť (porov. II. ÚS 88/01).

13. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku, kedy je prípustné dovolanie, rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti, a preto posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa v prípade. To platí o to viac, že ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, patrí v zásade do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017).

14. Vychádzajúc z citovanej judikatúry, v zmysle ktorej posudzovanie splnenia podmienok dovolacieho konania je v zásade v právomoci najvyššieho súdu a zohľadňujúc argumentáciu sťažovateľa v jeho sťažnosti podľa čl. 127 ústavy sa úloha ústavného súdu v posudzovanej veci obmedzuje na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je totiž právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné (ťažiskové) otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (porov. právnú vetu nálezu III. ÚS 260/07; ďalej napr. aj II. ÚS 439/2016).

15. K námietke sťažovateľa, že najvyšší súd neodôvodnil, prečo považuje vymedzenie právnej otázky za nesúladne s procesnou normou, ústavný súd konštatuje, že jediným dôvodom nesprávnosti vymedzenia právnej otázky bolo to, že nešlo o kľúčovú otázku, na ktorej spočívalo rozhodnutie súdov nižších inštancií, čo najvyšší súd aj riadne odôvodnil. Žiaden iný nedostatok formulácie otázky nebol zo strany najvyššieho súdu vytknutý, preto ústavný súd nezistil protirečivosť či arbitrárnosť tejto časti napadnutého uznesenia namietanú ústavou sťažnosťou (sumarizované v bode bod 7 tohto uznesenia). K samotnej právnej otázke z hľadiska jej významu, teda či na nej spočívalo rozhodnutie veci, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd riadnym a ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, prečo nebola kľúčovou a na jej vyriešení nestálo rozhodnutie vo veci. Všeobecné súdy ani v jednom stupni netvrdili, že len v prípade rovnakej práce a jej náplne môže ísť o porovnateľnú situáciu zamestnancov. Z konkrétne vykonaného dokazovania považovali za preukázané, že u sťažovateľa o prácu rovnakej hodnoty nešlo, nie preto, že je jej rovnaká hodnota a priori vylúčená pre rozdielnosť agendy, ale preto, že po vyhodnotení všetkých kritérií určených § 119a ods. 2 Zákonníka práce v tomto konkrétnom prípade ju nepovažovali za prácu rovnakej hodnoty. Ústavný súd v tejto časti nezistil tvrdenú vadu napadnutého uznesenia alebo jeho pnutie s označenými právami sťažovateľa.

16. Námietka sťažovateľa vo vzťahu k danosti dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (nezaobranie sa uplatneným nárokom, prístup k súdu) vychádza z presvedčenia sťažovateľa, že bolo súdmi posudzované len to, či bola vykonávaná rovnaká práca a nie či ide o prácu rovnakej hodnoty, a po tomto závere bola zamietnutá žaloba. S uvedeným východiskom sa ústavný súd

po oboznámení s obsahom rozsudkov okresného a krajského súdu nestotožňuje, rovnako ako to vyhodnotil aj dovolací súd. Z odôvodnení rozsudkov vyplýva, že okresný súd a krajský súd posudzovali porovnateľnosť hodnoty práce z rôznych aspektov komplexne (uvedené v bode 2 a 3 tohto uznesenia – stupeň dosiahnutých znalostí a zručností, dĺžku pracovných skúseností, rôzny obsah pracovnej náplne a jej zameranie, rozdielny okruh i stupeň zodpovednosti, kde bola konštatovaná odlišnosť a pracovné podmienky a dosahované výsledky boli vyhodnotené ako rovnocenné, krajský súd vzal do úvahy aj rozdielnosť vo význame jednotlivých odvetví podniku pre obchodnú spoločnosť) a nevyhodnotili prácu sťažovateľa ako prácu rovnakej hodnoty. Generalizovane povedané sťažovateľ výsledky dokazovania vykonaného v konaní posudzuje spôsobom odlišným od hodnotenia skutkového stavu súdmi. Hodnotenie zisteného skutkového stavu v zhode s hodnotením ponúknutým sťažovateľom však netvorí súčasť práva na súdnu ochranu či spravodlivý proces. Nemožno preto vytýkať najvyššiemu súdu, že tento dovolací dôvod považoval za nenaplnený.

17. K námietke sťažovateľa, že nebolo v konaní rešpektované tzv. obrátené dôkazné bremeno, čo malo zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ústavný súd konštatuje, že touto dovolacou námietkou sa zaoberal najvyšší súd v bode 21 napadnutého uznesenia dostatočným a ústavne akceptovateľným spôsobom. Po tom, ako sťažovateľ uniesol dôkazné bremeno k svojmu tvrdeniu o nerovnakosti odmeňovania na prvý pohľad, v konaní považovali súdy za preukázané, že žalovaný uniesol svoje dôkazné bremeno vo vzťahu k oprávnenosti a dôvodnosti rozdielu v mzde neporušujúcom zákaz diskriminácie. Nie je úlohou ani oprávnením ústavného súdu prehodnocovať výsledky vykonaného dokazovania a nahrádzať hodnotenie dôkazov svojím hodnotením len z dôvodu nesúhlasu sporovej strany.

18. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením a označenými právami sťažovateľa nezistil takú príčinnú súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu